1254 woorden • leestijd is 7 minuten • Foto: Getty Images

Iris (45) heeft beloofd niemand te vertellen dat haar zus zwanger is geworden via een anonieme donor. Maar nu het meisje wat groter wordt, vindt Iris het toch belangrijk dat ze de waarheid te horen krijgt. 'Het levert hoe dan ook ellende op.'

'Vooral als Meike haar verjaardag viert, voel ik me ongemakkelijk. Dan denk ik: jullie moesten eens weten wie hier eigenlijk jarig is, wie dit meisje is! Niet de dochter van mijn zus Judith en Henk, maar de dochter van Judith en een anonieme zaaddonor. Dan kijk ik om me heen en denk: die weet het wel, die weet het niet. Mijn zus is inmiddels gescheiden en heeft het haar nieuwe partner verteld, maar zijn familie weet van niks. Mijn dochters weten het, maar de dochters van mijn vriend niet. Maar het ergste is: Meike weet het zelf niet. In augustus wordt ze 11 jaar.

Artikel

Familiegeheim: 'Opa is niet gestorven aan kanker'

» Lees verder

Judith en Henk waren echte jeugdliefdes, ze hadden al op hun 15de verkering. Na een jaar of tien wilden ze graag kinderen, maar dat lukte niet. Na onderzoek bleek hij onvruchtbaar te zijn. Ze hebben toen gekozen voor ivf met donorzaad in een Belgische kliniek. In Nederland worden donoren geregistreerd, in België blijven ze anoniem. Henk wilde dat per se. Hij schaamde zich voor zijn onvruchtbaarheid en wilde niet ook nog, ooit, geconfronteerd worden met een biologische vader. Ze hebben ook bewust een donor geselecteerd die net als Henk lang en slank was, met blond haar en blauwe ogen. Zodat niemand zou zien dat hij niet de vader is.

Het begon mijn moeder en mij op te vallen dat Judith zo gestrest was. Toen mama vroeg wat er aan de hand was, begon Judith te huilen en kwam het verhaal eruit. Ze hadden al een aantal mislukte ivf-pogingen achter de rug. Wij vroegen natuurlijk waarom ze dat niet had gedeeld. Niet dat het moet, maar het deed me wel verdriet dat ze dit helemaal alleen had gedragen. Ze waren van plan geweest het nooit te vertellen; gewoon zwanger raken en dan kraait er geen haan naar, dachten ze. Judith drukte ons op het hart het aan niemand te vertellen. Ook niet aan mijn broer en mijn dochters. Bij hoge uitzondering mocht mijn vriend het wel weten. Ik voelde direct een gigantische blokkade, een beklemmende druk op mijn borst. Het past helemaal niet bij me om zulke wezenlijke dingen te verzwijgen. Mijn lichaam zei meteen: dit is niet goed. Ik had trouwens ook mijn twijfels of het verstandig was voor een anonieme donor te kiezen. Ik kon begrijpen dat Henk niet zat te wachten op een andere vader, maar ik dacht ook aan het kind. Zou die geen behoefte krijgen zijn of haar roots te kennen? Die kans ontnamen ze het.

Ik vond het moeilijk om te beloven mijn mond te houden, maar ik had weinig keus. Ik heb gezegd: “Ik doe het, uit respect voor jullie, maar ik sta er niet achter.” Mijn moeder heeft hetzelfde beloofd. Zij heeft er later wel voor gezorgd dat mijn broer het te horen kreeg. Ze zei: “Dat eentje binnen een gezin het niet weet, dat kan niet.”
Toen Judith uiteindelijk zwanger was, vroeg ik hoe ze dat later voor zich zag met haar kindje, wanneer ze het zou gaan vertellen. Ze wimpelde me af; zo ver was het nog lang niet, dat kwam allemaal wel goed. Ik dacht: het besef zal wel komen, ze heeft tijd nodig. Meike werd geboren. Ze was zó gewenst, ze waren dol op haar, allebei. Ik besloot het onderwerp even te laten rusten. Maar toen ze vier was, ben ik erop teruggekomen. Ik had gelezen dat je ook een peuter of kleuter al spelenderwijs de situatie kunt uitleggen. Zoals je boekjes hebt die gaan over opa die dood is, heb je boekjes die uitleggen: dit is een biologische vader en dit is papa. Judith wilde er niets van weten.

Meike had intussen forse gedragsproblemen ontwikkeld. Ze weigerde bijvoorbeeld haar eten, waardoor ze een groeiachterstand opliep. Soms trok ze haar haren uit haar hoofd van woede. Ze was té gewenst, heb ik weleens gedacht, ze wond haar ouders vanaf haar geboorte om haar vingers, die stelden geen grenzen. Ik herinner me dat ze als baby al de vraag kreeg: “Wil je uit het blauwe of het gele bekertje drinken?” Het was niet om

aan te zien. Maar die problemen gaven mijn zus een excuus: “Nu is het helemaal geen goed moment om het te vertellen.” Zo bleef ze uitstellen.
Toen Meike 5 was, gingen Judith en Henk uit elkaar. Meike bleef Henk zien, hij was helemaal haar vader. Volgens mijn zus was dit ook weer een slecht moment om erover te beginnen.
Niet lang daarna heb ik tegen Judith gezegd dat ik het niet langer wilde stilhouden voor mijn tienerdochters. Zij zagen dat er iets niet klopte in de manier waarop Judith Meike opvoedde en zeiden dat het leek alsof Meike de baas was over Juud. Ik praat open met mijn dochters dus bewust verzwijgen wat ik wist, voelde als liegen. Juud moest huilen, maar ik zei: “Ik kan het echt niet meer.”
Inmiddels is Meike dus 10. Ik vind het heel erg dat ze nog steeds niet weet hoe de vork in de steel zit. In mijn ogen wordt hiermee eigenlijk haar echtheid ontkend, wie ze is. Dat vind ik zo pijnlijk. Ze heeft recht op de waarheid vind ik, op de wetenschap dat ze ook nog een biologische vader heeft. Ik houd niet van onrecht of dubbele agenda’s. En geheimen komen altijd uit, dat kun je beter voor zijn.

Interview

Familiegeheim: ‘We weten niet of mijn moeder de waarheid vertelt’

» Lees verder

Onlangs heb ik weer gevraagd: wanneer ga je het vertellen? “Niet de geschikte leeftijd,” zei ze. Ik denk dat ze bang is voor afwijzing door Meike, bang om haar kwijt te raken. Ik heb een aantal keer gevraagd waar ze bang voor is, maar dan gaat ze huilen of wordt ze boos. Het lijkt ook of ze nog steeds bang is erom veroordeeld te worden door mensen. Zelfs haar allerbeste vriendin, die haar jarenlang heeft gesteund in het omgaan met de gedragsproblemen van Meike, weet dit niet.
Ik zal de laatste zijn die het vertelt aan Meike. Dit is aan Judith en Henk, ik respecteer hun keuze. Maar ik voel me wel geroepen om het te blijven bespreken. Binnenkort is Judith jarig, dan trakteer ik haar op een etentje en dan zal ik het toch weer aankaarten. Ik hoop zo dat ze de moed gaat hebben om de waarheid te vertellen voordat Meike in de puberteit komt. Stel je voor dat ze het hoort van een ander, via via. Die kans wordt steeds groter. Henk bleek het na de scheiding aan de eerste de beste vriendin te hebben verteld. Inmiddels heeft hij een vaste relatie. Zij weet het, misschien haar kinderen ook. Mijn kinderen weten hoe gevoelig dit ligt, maar ik durf niet te garanderen dat ze hun mond nooit voorbijpraten. Het hoeft maar een kleine opmerking te zijn: “Grappig hoe jullie lach op elkaar lijkt, je zou bijna zeggen dat hij echt je vader is.”
Meike is een pittig kind, ik ben bang dat het leed niet te overzien is als ze er op zo’n

manier achter zou komen. Daarbij vraag ik me af hoe Judith reageert als ze er opeens mee wordt geconfronteerd: “Mam, klopt het dat…?” Misschien ontkent ze het glashard. Het gaat hoe dan ook een bak ellende geven. Dat wens ik beiden niet toe. Meike was en is zo gewenst, het zou verschrikkelijk zijn als dat hierdoor wordt overschaduwd. Judith kan zichzelf bevrijden door het te vertellen. Die opluchting gun ik haar zo.’

De mensen in dit artikel heten in werkelijkheid anders.

Heeft je eigen familie een geheim en wil je erover vertellen? Mail ons: redactie@psychologiemagazine.nl o.v.v. ‘Familiegeheim’

OPVOEDING, ZWANGERSCHAP // 16 MAART 2017

auteur
Brenda van Osch
» profiel van Brenda van Osch

DIT VIND JE MISSCHIEN OOK INTERESSANT

Artikel

Baby aan boord

» Lees verder

Abonnement

Cadeau bij een abonnement

Abonnement

Cadeau bij een abonnement

Test

Hoe ongeduldig ben je?

» Lees verder

Artikel

'Gettokinderen zijn echt niet per definitie verloren'

» Lees verder

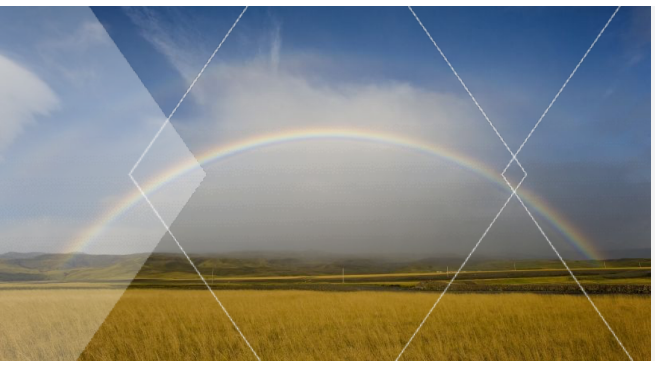

Artikel

Vier gouden opvoedregels

» Lees verder

Artikel

Kleurenblindheid en stofzuigeritis

» Lees verder

powered door plista

MEER OVER...

Scheiden maakt niet altijd gelukkiger. Hoe ga je toch samen door?

Psychopathie Checklist

21 manieren om nee te zeggen

Lekker slapen? Zo doe je dat!

6 weetjes over elkaar aankijken (of juist niet)

Rust in je hoofd

Mindfulness

BLIJF OP DE HOOGTE

Als eerste ons laatste nieuws

MELD JE AAN

Vrij Nederland | Yoga Magazine | Psychologie Magazine | Happinez | Runner's World |
Mooie Tijdschriften

WPG Media